

IV. SVIATOSTI SLUŽBY SPOLOČENSTVU

POSVÄTENIE KŇAZSTVA

Posledné dve sviatosti, - posvätný stav a manželstvo, sú zamerané na **spásu iných**. Prispievajú aj k osobnej spásu, ale prostredníctvom služby iným. majú osobitné poslanie v Cirkvi a slúžia na budovanie Božieho ľudu.

Kňaz je človek ako každý z nás. A predsa, keď sa stáva kňazom už nepatrí sebe ani určitej skupine ľudí.. Má všetko a nemá nič. Má všetkých a zároveň nikoho. Je medzi všetkými a napriek tomu sám. Tento posvätný stav je jeho radosťou aj odriekaním. Je to človek, ktorý je váženou osobou, no zároveň osobou najviac posudzovanou a osočovanou. Kňazi sú často najvd'áčnejšou témou planých a prázdnych diskusií.

Každý má na kňaza svoje nároky a predstavy o ňom:

Keď farár káže dlhšie, tak mu to pomaly myslí. Keď pri kázni hovorí hlasnejšie, tak kričí.

Keď hovorí normálnym tónom, tak mu nieje rozumieť.

Keď má auto, tak je sveták, keď ho nemá, tak nekráča s dobou.

Keď chodí na návštevy, tak nikdy nieje doma. Keď je vždy doma, tak je nespooločenský a namyslený.

Keď prosí o milodary, tak je chamtivý a nenásytný.

Keď dôkladne spovedá, tak naťahuje čas, zdržiava.

Keď spovedá krátko, tak nepočúva, nemá na ľudí čas. Keď omšu začína presne, tak mu asi idú dopredu hodinky.

Keď začne omšu minútku neskôr, tak zdržiava celú farnosť.

Keď opravuje kostol, tak zbytočne utráca a nerobí si svoju robotu.

Keď neopravuje nič, tak je lenivý a všetko necháva spustnúť. Keď je mladý, tak nemá skúseností.

Keď je starý, mal by už ísť do penzie.

A nakoniec vážny povzdych:

Keď zomrie, tak niet nikoho, kto by ho nahradil.*85

JE SVIATOSŤ V KTOREJ SA POKRSTENÉMU MUŽOVI SKRZE VKLADANIE RÚK A MODLITBU BISKUPA UDEĽUJE DUCHOVNÁ MOC A MILOSTĚ, KTORÁ JE POTREBNÁ K BOHUMILÉMU VYKONÁVANIU TEJTO MOCI.

Jedným zo základných **poslaní kňaza je prinášať a sprítomňovať Ježišovu obeť kríža nekrvavým spôsobom.**

SVEDECTVO PÍSM:

Pôvod novozákonného, novodobého kňazstva nájdeme v Starom zákone už na prvých stránkach Písma, keď čítame o prvých obetách Bohu. Obety Bohu prinášali už synovia Adama a Evy (*Kain a Ábel*). Ďalej je v Biblii zaznamenaná obeta *Noeho*, ktorý ju priniesol s rodinou Bohu ako poďakovanie po potope na hore Ararat. Potom nasledovali napríklad obety *Abraháma* a záhadného salemského kráľa a kňaza pravého Boha *Melchizedecha*, ktorý prvýkrát obetoval chlieb a víno a ďalšie iné obety - (kráľ Dávid, prorok Eliáš a pod.)

Prvým veľkňazom Boha Izraela bol z Pánovej vôle určený Mojžišov brat *Aron*. Potom túto hodnosť dedili synovia z jeho rodu - celý rod Léviho bol určený na Pánovu službu. Celý rad pokolení veľkňazov a kňazov smeruje zo starozákonných dejín k jedinému veľkňazovi ako stredobodu obety vôbec - k Ježišovi Kristovi.

Z prvotnej Cirkvi sa zachovali niektoré označenia spolupracovníkov apoštolov aj keď už neznamenajú dnes to isté. Napr.: kňaz - presbyter, pochádza z gréckeho slova „presbyteroi“, čo znamená „starší“. Tieto služby sú známe z Jánových a Pavlových cirkví. (Sk 14,23; 1 Tím 3, 1, Sk 20, 17; Tít 1, 5 - 7; Jak 5, 14). V biskupovi pôsobí Kristus. Biskup teda negarantuje len jednotu, ale aj tradíciu a kontinuitu s prvotnou cirkvou.

STUPNE KŇAZSTVA:

Nížšie stupne kňazstva:

1. ostiariát (strážca dverí)
2. lektorát (predčítateľ)
3. exorcistát (zariekateľ)
4. akolyát (služobník oltára)

Vyššie stupne kňazstva - sviatostné:

5. diakonát
6. kňazstvo - **presbyterát – kňaz**
7. episkopát - biskup

Po prvýkrát bolo sedem stupňov kňazstva menovaných okolo roku 250 po Kristovi. Ako 5. stupeň pred diakonátom bol subdiakonát. Biskupskou vysviackou sa udeľuje plnosť kňazstva.

Stupne vysviacky: rátame sedem stupňov:

- **štyri nižšie svätenia** a subdiakonát – nie sú božského ustanovenia, lebo boli zavádzané vtedy, keď to vyžadovali potreby Cirkvi: exorcista, akolyta, lektorát, ostiariát.
- **tri stupne:** diakonát, presbyterát, epyskopát – sú Božského ustanovenia, to Cirkev meniť nemôže.

MATÉRIA: vkladanie rúk biskupa na prijímateľa

FORMA: slová modlitby, ktoré určujú vkladanie rúk.

ÚČINKY:

- Sviatosť posvätenia kňazstva udeľuje prijímateľovi
- milosť Ducha Svätého
- posväcujúcu milosť
- posvätný charakter - nezmazateľný duševný znak
- novú zvláštnu milosť a zvláštnu pomoc, skrze ktorú môže vykonávať veľké povinnosti prijatého úradu...

VYSLUHOVATEĽ:

Kňazskej vysviacky - je jedine platne vysvätený biskup

Biskupskej vysviacky – sú potrební traja biskupi

PRIJÍMATEĽ:

- len pokrstený mužského pohlavia – to je pozitívne božské ustanovenie.
- pokrstený a pobirmovaný
- po dovŕšení 25. roku života
- kto je ochotný prijať celibát a dosvedčí ho zachovávať z lásky k Bohu i ľuďom.

Trvalým diakonom sa môže stať neženatý od 25. roku a ženatý po 35. roku so súhlasom manželky.

Kňazstvo – nie je cieľ, je len prostriedok!

Kňaz má byť vzorom čnosti a mravných zásad, viery, pokory pri napĺňaní evanjeliových rád:

- **Poslušnosť:** nehľadá vlastnú vôľu, ale vôľu toho, ktorý ho poslal, tiež biskupovi...
- **Čistota-** celibát: oddanie sa Ježišovi a Cirkvi s nerozdeleným srdcom
- **Chudoba:** podriaďovať dobrá Najvyššiemu Dobru, zriekať sa zbytočných vecí...

DIAKON:

- krstí, číta pri sv.omši Evanjelium, prednáša homíliu, rozdáva Eucharistiu, sobáša, pochováva, vysluhuje sväteniny, venuje sa charitatívnym službám...
- nemôže: svedeať, slúžiť sv.omšu, premieňať Eucharistiu, birmovať, vysluhovať sviatosť posvätného stavu, pomazanie chorých...

KŇAZ:

- vykonáva všetko, čo diakon + sviatosť zmierenia, pomazanie chorých, prináša Najsvätejšiu obeť, birmuje len splnomocnením...
- nemôže: byť riadnym vysluhovateľom birmovania, nemôže udeľovať sviatosť posvätného stavu.

BISKUP:

- v biskupovi je obsiahnutá plnosť kňazstva, vysluhuje všetky sviatosti, sväteniny a náboženské úkony...

Stupne účasti na kňazstve sa udeľujú sviatostným úkonom, ktorý sa volá: „**ordinácia**“ – **vysviacka**.

Kňazi sú spojení s biskupmi v kňazskej hodnosti a sú spolupracovníkmi biskupov, od biskupa dostávajú na starosť určité farské spoločenstvo. Svoje poslanie môžu vykonávať iba v závislosti od biskupa a v spoločenstve s ním. Sľub poslušnosti a biskupov bozk pokoja v liturgii vysviacky znamenajú, že biskup ich pokladá za svojich spolupracovníkov, za svojich priateľov, bratov...

Primície- prvá svätá omša novokňaza.

? /ktorý stupeň kňazstva vlastní pápež? – II/ ?